

ارائه درست معارف اسلامی جریان معنویت را به این معارف متصل می‌کند

تهدیداتی که از جوانب مختلف وجود دارد، بهترین فرصت را برای ارائه معارف عمیق اسلامی فراهم کرده که در صورت ارائه درست آن، جریان معنویت، با تشنگی روزافزونش، به دامن معارف عمیق اسلامی خواهد پیوست.

تهدیداتی که از جوانب مختلف وجود دارد، بهترین فرصت را برای ارائه معارف عمیق اسلامی فراهم کرده که در صورت ارائه درست آن، جریان معنویت، با تشنگی روزافزونش، به دامن معارف عمیق اسلامی خواهد پیوست.

حجت‌الاسلام و المسلمین احمدحسین شریفی، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با اشاره به این مطلب که هدف غایی عرفان حقیقی، خدایی شدن انسان و قرب الهی است، گفت: عرفان نباید ضدیتی با عقل و منطق داشته باشد و باید در چارچوب هدایت‌های دینی و شرعی تعریف شود.

خالی بودن معنویت جدید از ارکان و مؤلفه‌های دینی/ عدم دلالت واژه «معنویت« بر معارف اسلامی

نویسنده کتاب «درآمدی بر عرفان حقیقی و عرفان‌های کاذب« با ابراز نارضایتی از رواج واژه «معنویت« در ادبیات جامعه، اظهار کرد: واژه «معنویت« که چند دهه است به ادبیات ما راه یافته، ترجمه spirituality و در واقع یک اصطلاح غربی است که بر هر آن چیزی اطلاق می‌شود که سه مؤلفه شادی‌آوری، آرامش‌بخشی و امیدزایی را داشته باشد، چه در آن از اعتقاد به خدا یا نبوت و یا معاد سخن گفته شود یا نه. بنابراین چنان عقاید دینی‌ای از ارکان و مؤلفه‌های معنویت جدید به حساب نمی‌آید.

آیات و روایات را در هر جایی در سخنرانی‌هایمان می‌آوریم و بیان می‌کنیم و کمتر به بسته‌بندی این‌ها و جلوه‌های جذابی که می‌توانند برای مخاطبان داشته باشند می‌اندیشیم و کمتر برای سلايق مختلف، آن را در مدل‌های مختلف، همچون طلا که به شکل‌های مختلف درآورده می‌شود و تنها آن را به یک مدل ارائه نمی‌کنند، درمی‌آوریم

حجت‌الاسلام شریفی درباره تعریف اسلامی از معنویت، بیان کرد: ما معنویت را هر آن چیزی می‌دانیم که انسان را خدایی کند و تعریفی که عرفای ما داده‌اند، این بوده است: «التخلق باخلاق الله قولاً فعلاً علماً و حالاً«؛ یعنی تخلق به اخلاق الهی در گفتار، رفتار، اندیشه و حالات انسان. در این معنا از معنویت و عرفان، مقصود این است که انسان با حرکت در مسیر خدا، سعه وجودی پیدا کند و به کمال وجودی انسانی و جایگاه خلیفه‌اللهی نائل شود، چنانکه به تعبیر روایات کار خدایی کند.

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) اضافه کرد: در اندیشه اسلامی ما به چنین چیزی عرفان صحیح و درست می‌گوییم که البته ضابطه‌مند است و هر راه و مسلکی نمی‌تواند شما را به این نقطه برساند و حتماً باید براساس عمل به دستورات شرع باشد.

تهدیدها و بهترین فرصت

وی با اشاره به گسترش معنویت‌های نوظهور و عرفان‌های کاذب گفت: این جریان‌ها، به هر حال، برای هویت دینی و اعتقادی و اخلاقی ما تهدید هستند، اما تهدید چیزی است که همیشه وجود دارد و شیاطین همواره مشغول تهدیدآفرینی و از بین بردن فرصت‌ها هستند و از طرف دیگر کار ما هم باید این باشد که این تهدیدها به فرصت تبدیل شود.

حجت‌الاسلام شریفی افزود: در این شرایط و علیرغم اینکه یک هجوم همه جانبه به معنویت و دین و اخلاقیات و ابعاد عرفانی و والای اسلامی صورت گرفته است، بهترین فرصت برای ارائه و تبلیغ و تبیین ارزش‌های اسلامی در این حوزه‌ها نیز پدید آمده است. در حال حاضر ما گوش‌های شنوای بسیاری داریم که برای شنیدن حقایق عرفانی اسلام آماده‌اند، در حالی که چنین چیزی قبلاً وجود نداشت و حتی در حوزه‌های علمیه نیز عرفان چندان مورد توجه نبود و چندان نمی‌توانستیم از عرفان اسلامی و از این لایه معرفتی معارف اسلامی سخن بگوییم، اما تهدید مخالفان و تهدیداتی که از جانب عرفان‌های کاذب و نوظهور صورت گرفته است، بهترین فرصت را برای ارائه این معارف فراهم کرده است.

ما معنویت را هر آن چیزی می‌دانیم که انسان را خدایی کند و تعریفی که عرفای ما داده‌اند این بوده است «التخلق باخلاق الله قولاً فعلاً علماً و حالاً«؛ یعنی تخلق به اخلاق الهی در گفتار، رفتار، اندیشه و حالات انسان

نویسنده کتاب «آئین زندگی« ادامه داد: اگر بخواهیم نیمه پر لیوان را ببینیم، باید گفت کاری که عرفان‌های کاذب کرده‌اند، این بوده است که يك تشنگی را در کل دنیا و از جمله در کشور ما نسبت به مسائل ماورایی و معنوی احساس کرده‌اند و می‌خواهند تشنگان را سیراب کنند، اما چون آبی در اختیار ندارند، خواسته یا ناخواسته، آگاهانه یا ناآگاهانه مردم را به دنبال سراب برده‌اند و از این رو، آنان را تشنه‌تر کرده‌اند. در این جاست که اگر آب واقعی درست ارائه و معرفی شود، جریان معنویت به دامن معارف عمیق اسلامی خواهد پیوست و بنده این را کاملاً احساس می‌کنم که این‌گونه، چنین چیزی در حال روی دادن است، ولو این که زمان بر باشد.

معارف معنوی بایستی در يك بسته‌بندی مناسب ارائه شود

وی با تأکید بر اینکه این معارف باید در يك بسته‌بندی مناسب ارائه شود، خاطرنشان کرد: خود قرآن و خدای متعال نیز برای القا و بیان معارف به بشریت، آن را در بهترین بسته‌بندی ارائه می‌کند. البته صورت نباید خلاف محتوا باشد، اما آن محتوای زیبا و راستین را ما باید بتوانیم در يك صورت زیبا و جذاب ارائه کنیم و این کاری است که خود خدای متعال کرده و آن محتوای عمیق و راستین را در بهترین بسته‌بندی، در اوج فصاحت و بلاغتی بی‌نظیر در قالب قرآن، ارائه داده است.

حجت‌الاسلام شریفی با ارائه مثالی در این باره گفت: ما گاهی اگر بخواهیم خاک طلا یا سنگ طلا را بیاوریم و در مغازه‌ای قرار دهیم، چند مشتری خواهیم داشت؟ اما اگر همین سنگ و خاک طلا را حتی با پائین آوردن عیار آن، با چیزهایی که سنخیتی با طلا دارند، در قالب‌های زیبا ارائه کنید، مشتری به سمت همان طلا جذب می‌شود، در حالی که وقتی اصل سنگ طلا را عرضه می‌کنید؛ یعنی همان کاری که متأسفانه ما فقط همین را می‌توانیم انجام دهیم، ممکن است مشتری هم داشته باشد، اما عده محدود و معدودی خواهند بود.

وی افزود: آیات و روایات را در هر جایی در سخنرانی‌هایمان می‌آوریم و بیان می‌کنیم و کمتر به بسته‌بندی این‌ها و جلوه‌های جذابی که می‌توانند برای مخاطبان داشته باشند، می‌اندیشیم و کمتر برای سلايق مختلف، آن را در مدل‌های مختلف، همچون طلا که به شکل‌های مختلف درآورده می‌شود و تنها آن را به يك مدل ارائه نمی‌کنند، درمی‌آوریم. بنابراین اگر يك طلافروش می‌خواهد بیشترین مشتری‌ها را به سمت همان طلای واقعی یا الماس واقعی جذب کند، باید بتواند در قالب‌های مختلف، متناسب با سلايق و ذائقه‌ها و امیال مختلف، ارائه دهد، مبادا که مشتریان او به سمت بدلیجات بروند.